

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMANESC

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Reducerea numărului ministerelor

Reorganizarea ministerelor de instrucțiune publică și de război. Desființarea ministerului muncii, al comunicațiilor și al instrucțiunii.

Guvernul, după cum se știe, caută pe toate căile să încurce socotelile opoziției. În acest scop intenționează să desființeze câteva ministere.

Intre aceste este ministerul muncii și ministerul comunicațiilor, devenite inutile — după părerea liberalilor. Prin această intenție liberalii caută să încurce socotelile opoziției unite, care deja și-a și repartizat ministerele, pregătindu-se să ia în primire guvernarea țării.

În legătură cu aceste se reorganizează și ministerul de război și de instrucțiune publică.

La ministerul de război se reduc mal multe secții și se sporesc biourile.

La ministerul instrucțiunii publice s'a redus bugetul, încât în lipsă de fonduri suficiente, ministerul nu mai poate întreține foarte multe școli.

În urma acestor fapte va suferi considerabil învățământul, mal multe școli fiind nevoite să-și închidă porțile.

Revizuirea comercializărilor

Teama de realizarea glumei dlui N. Jorga

Liberalii pregătindu-se de opoziție, caută pe toate căile să-și asigure opera săvârșită până acum și să evite o eventuală revizuire a comercializărilor, prin care s'ar putea constata, cât de în interesul lor au guvernat liberalii.

Liberalii, în legătură cu aceste se tem, că viitorul guvern revizuind unele opere ale actualului guvern, eventual ar realiza gluma dlui Jorga, care a declarat, că „mănăstirea“ Văcărești o va transforma în „asil“ al liberalilor, dacă va veni la guvern.

Mănăstirea Văcărești, după cum se știe, este o închisoare dintre cele mai mari ale României.

Se amână alegerile comunale?

Ce ne declară dl Lepădatu ministrul cultelor?

Dl Lepădatu, ministrul cultelor, întrebându-se zilele aceste în Cluj, cu mai mulți politicieni, ne a făcut importante declarații în privința alegerilor comunale.

Dl Lepădatu, întrebat, când vor avea loc alegerile comunale, a declarat, că ziua încă nici până în prezent nu este stabilită.

— Partidul liberal — continuă dl Lepădatu — ar dori mai întâi, ca să realizeze o colaborare, pentru a liniști spiritele, doar interesul nostru general este ca să fim solidari toți românii, pentru că astfel, în unele locuri vor eși minoritățile în majoritate.

Declarațiile dlui Lepădatu, foarte

mulți le și acceptă, dar ezitarea guvernului de a prezida alegerile comunale, a stârnit în mai multe cercuri opinia, că guvernul se teme de rezultatul alegerilor, să nu cadă, pentru că într'un astfel de caz, ar fi nevoit să

se retragă dela putere. După unele versiuni, din acest motiv caută să susțină necesitatea colaborării în alegerile comunale, ca să nu fie nevoit să vină cu liste de partid în aceste alegeri.

Cruciada contra Rusiei

România, Polonia, Cehoslovacia și Jugoslavia pregătesc o alianță militară defensivă. — Tratatul continuă în București.

Cicerin, când a fost în vizită la Varșovia, s'a informat, dacă sunt adevarate versiunile relative la înființarea unui bloc creștin contra Rusiei. Polonezii evident, i-au liniștit pe ruși în această privință, declarând comisarului Cicerin, că nici nu s'a discutat încă o asemenea încercare. După aceste s'a încheiat acordul ruso-polon.

Situația însă în ultimul timp s'a schimbat, Rusia uneltind mereu contra statelor sale vecine. În urma acestor uneltiri și sprijinului antantei, România, Polonia, Jugoslavia și Cehoslovacia și-au designat misiuni militare, în vederea încheierii unui acord militar

de defensivă. Misiunile s'au întrunit zilele aceste la București.

Constătuirea misiunilor se ține în secret și astfel nu se știe nimic despre ce a hotărât. Cu toate aceste unele ziare cred, că este vorba de încheierea unui bloc militar pentru apărarea actualelor granițe, tratate și pace europeană.

Unii cred, că blocul care se va estinde și asupra altor țări, se formează direct contra uneltirilor sovietice, încât, dacă Rusia nu va conțeni cu uneltirile ei subversive, se va găsi în fața unei bloc puternic, transformat în cruciadă antibolșevică.

Liberalii pentru un guvern neutru de coaliție

Dl Oromolu de asemenea a ajuns în combinație. — Dl Vintilă Brătianu pentru prezidarea alegerilor parlamentare — Cine mai are șanse pentru prezidarea alegerilor.

Liberalii, după cum am mai anunțat, luptă din toate puterile pentru a se reculege, presupunând că vor fi nevoiți să stea mult timp în opoziție.

Pentru a evita o opoziție de lungă durată, liberalii recurg la o mulțime de trucuri, căutându-și chiar și succesori favorabili politicii liberale.

În rândul trecut era în combinație dl Stirbey, după cum am mai amintit într'un număr recent.

În prezent liberalii se ocupă cu ideea înjghebării unui guvern de coaliție în frunte cu dl Oromolu, guvernatorul Băncii Naționale.

Liberalii întrucât nu le va reuși înjghebarea unui guvern de coaliție cu dl Oromolu, ajutat de naționaliști, țărăniști și averescani și eventual și liberali, sunt decizi să recurgă la alte metode.

Combinația Averescu se crede cu totul căzută, dl Goga și dl Averescu acceptând alte recompensații în schimbul serviciilor aduse liberalilor. Cu toate aceste unele versiuni susțin, că averescanii rămân și pe mai departe în combinație.

Toți sunt însă convingși, că averescanii dacă vor prezida alegerile, atunci vor fi nevoiți să se retragă imediat, deoarece în alegeri nu-și vor putea asigura majoritate.

Dl Vintilă Brătianu la o constatare intimă, de altfel a susținut

să prezideze liberalii alegerile. În acest scop era în combinație și dl A. Constantinescu, deoarece unii liberali erau de părerea, că dsa ar putea împăca opoziția. Această combinație însă de asemenea a căzut și în prezent totul a rămas incert.

Dl A. C. Cuza la Cluj

Poliția a interzis orice manifestație. Sfințirea drapelului L. N. C.

Pe Sâmbătă la orele 11 s'a anunțat sosirea dlui A. C. Cuza la Cluj, în vederea căruia organele polițienești au luat dispoziții, interzicând orice manifestații, discursuri, adunări, purtarea insignelor etc. și și-au concentrat polițiști și jandarmi la gară pentru a preîntâmpina orice incident care s'ar putea produce în legătură cu sosirea dlui A. C. Cuza la Cluj.

Cu ocazia aceasta organizația clujană a L. N. C. și-a propus să-și sfințească drapelul în Piața Cuza-Vodă, Sâmbătă la orele 5, iar seara să pregătească ținerea unei conferințe a dlui A. C. Cuza la Teatrul Național, secundat de discursuri de ale reprezentanților L. N. C.

Dl Cuza a sosit în gara Cluj la orele 11.20, acceleratul întârziind. La gară a fost salutat de către o mică delegație, poliția interzicând accesul studenților, pentru a împiedica orice incidente. Dl Cuza a mulțumit delegației pentru primirea aceasta ce i-a făcut și a plecat în oraș însoțit de către delegați.

Liberalii nu vor mai prezida alegerile

Liberalii sunt hotărâți să nu mai prezideze alegerile comunale, temându-se, că nu-și vor putea asigura rezultatul dorit.

La hotărârea aceasta, acceptată în principiu, liberalii au ajuns în urma informațiilor primite și în urma rezultatului alegerilor pentru camerele agricole, în cari — după părerea liberalilor, — au votat contra guvernului chiar și acela, pe care guvernul i-a împroprietărit. Prezidarea alegerilor comunale se lasă deci guvernului, care va prezida și alegerile generale.

Liberalii se pregătesc de opoziție

Caută să se plaseze pe la conducerea diferitelor întreprinderi.

Dl Tankred Constantinescu, observând, că guvernul se pregătește de opoziție, a început să lucreze pentru a se plasa la diferite întreprinderi.

Astfel și-a asigurat prezidenția societății miniere „Petroșani“ și altele, iar directorul general al Ministerului de Industrie și Comerț, dl Mrazec, se plasează la întreprinderea Loniei.

Uneltirile sovietice

Cu prilejul vizitei scriitorului Henry Barbusse

Sovietele, prin agenții oficiali recunoscuți și nerecunoscuți ai regiunii bolșevic, în legătură cu procesul acuzațiilor turburătorilor Tartar-Bunar, în străinătate au început să facă mare propagandă de defaimare a României.

Comisarii bolșevici, după informațiile guvernului român își întrebun chiar și spioni pretutindeni, angajându-și totodată și „specialiști“ cari „să se informeze la fața locului“ asupra lucrurilor.

Scriitorului Henry Barbusse, favoritul ziarelor de nuanța „Divorului“, de asemenea se socotește ca un om, care în acest scop vine „să examineze“... la fața locului lucrurile.

Guvernul, față de defaimările uneltitorilor, a ținut necesar să protesteze în numele României, arătând provocările sovietice, menite de-a ne discredita țara.

Incidentele dela Opera Română

Cazul Istrate. — Sindicatul artiștilor cere suprimarea concesiunii operii. — Limitarea debutului streinilor.

Artiștii Operei din București, pornind dintr'un conflict al cântărețului d. Istrate dela opera din București, cu direcțiunea. s'au declarat solidari cu cântărețul din chestie și au convocat o adunare de protestare contra direcțiunii.

În străinătate un exemplar 4 Lei.

La adunare artiștii au cerut înălțurarea actualii direcțiuni, suprimarea sistemului de concesionare a Operei și limitarea dreptului de debut al artiștilor streini, la maximum 5 debuturi în câte o sesiune.

Intre altele artiștii au mai cerut și reînțegrarea în drepturi a artiștilor, cari au fost angajați, aranjându-li-se prin lege atât stabilitatea, cât și salariile și drepturile la pensie.

Di Lepădatu, ministrul cultelor a promis delegației artiștilor, că va chibzui asupra cererilor pentru a le soluționa și astfel se speră chestia ca aranjată.

„Pentru atâta și eu ți-aș fi ajutat...”

Un furt interesant de un jumătate de milion în gara Copșa-Mică. — *Completanță costisitoare.*

Zilele aceste a venit dela București un fabricant cehoslovac, cu numele Heinrich Heily. În drum, la Copșa-Mică, s'a dat jos să-și cumpere alimente. Reîntorcându-se, la urcare în tren un tânăr de jos și altul de sus i-au ajutat, pentru care fabricantul s'a declarat foarte mulțumit.

Ajuns în compartimentul său, n'a conștient să-i povestească tovarășului său, cât de gentili au fost cei doi tineri, că l-au ajutat, ca să nu rămână de tren. A voit să-și aprindă apoi o țigaretă, dar a observat, că-i lipsește port-țigareta de argint. Se caută în buzunare: observă, că-i lipsește și port-moneul cu o valoare de vr'un jumătate de milion. Speriat i-s'a adresat tovarășului său de călătorie, spunându-i cazul și bănuind pe cei doi tineri gentili, pe când tovarășul mârșos îl întreprinde:

— Ei pentru atâta și eu ți-aș fi ajutat să te urci în tren!

La gara următoare făcând denunț cercetările continuă pentru descoperirea pungașilor iscușiți.

TEATRALE

Cu o vie bucurie publicul clujan a primit săptămâna aceasta reluarea piesei „Heidelberg de altă dată” de W. Meyer Törstel tradusă de O. Densușianu. Cu aceasta ocazie am avut plăcerea să revedem pentru prima oară în această stagiune pe simpaticul artist Mihăilescu-Brăila, în rolul său cel mai potrivit: Karl Heinrich.

Dealtfel întreg ansamblul a contribuit la succesul piesei.

Sperăm că în curând se va relua comedia „Cafeneaua cea mică”, unde deasemenea dl Mihăilescu-Brăila are unul dintre cele mai reușite roluri.

Programul Teatrului Național:

- Dum. 22 Nov. seara Prăbușirea
- Marți 24 „ „ Prietenii
- Joi 26 „ „ Heidelbergul
- Sâm. 28 „ „ Fetița
- Dum. 29 „ (mat.) Dispărut

Programul Operei Române:

- Dum. 22 „ „ (mat) Pagliacci și Balet.
- Luni 23 „ „ Regina din Saba
- Mercuri 25 „ „ Trubadurul
- Vineri 27 „ „ Traviata (ca oaspe Dna L. Lipkowska)
- Dum. 29 „ „ Faust (ca oaspe Dna L. Lipkowska)
- Luni 30 „ „ Relache
- Mercuri 2 XII. 1925 „Le Jongleur de Notre Dame” (Premieră)

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la **Instit. Grafic Alex. Anca Cluj.**

Expoziția pictorului Ioan Isac

Duminecă în 8 Noembrie, dl Ioan Isac profesor la școala normală din Timișoara, a deschis o expoziție de pictură într'una din sălile prefecturii locale. Publicul clujean care ani de-a rândul este lipsit de un atare eveniment artistic are datoria a încuraja o asemenea manifestare de artă românească.

Pânzele dlui Ioan Isac sunt isvorâte din frumusețea și frăgezimea peisagiului românesc. Ele intrupează întreg discretul și pitorescul ce-l prezintă colțurile tainice ale pământului nostru. În fața tablourilor dlui Ioan Isac ai senzație vizuală complet satisfăcătoare se transformă într'un sentiment de înaltă emotivitate estetică.

Astfel pe rând se perindează în fața ochilor case modeste dela țară din Banatul nostru pitoresc, sinagogi din orașele ardelenne cari își întind turnele către limpezimea cerului albastru; un colț tainic din Bega, clori înfrigate pe zăpadă și multe aspecte din viața câmpului nostru.

Ca concepție artistică dl Ioan Isac este un tradiționalist cu o ușoară înclinare către metodele de realizare ale noilor școli de pictură. Dsa reprezentă o sinteză fericită între robustul nostru poporanism și concepția de a considera esteticul și în peisagiul ce l oferă orașul. Și este una dintre cele mai frumoase laturi ale expoziției dsale taina ce se desprinde din peisagiul locurilor dela oradea-Mare.

Cei cari se ocupă de manifestările artistice din Capitala Ardealului au ocazia de a vedea în expoziția d-lui Isac o bogată varietate de peisagii țășnite din frumusețea pământului nostru.

Marin Dragnea.

Informațiuni

— **Infrumșetarea orașului Cluj.** Cu referire la chestia arătată în No. 45 al ziarului nostru, *Consiliul orașului aducând-o în ședință, a hotărât și dispus la Uzinele Electrice ale orașului, ca să se ia măsuri pentru iluminarea mai intensivă a celei mai frumoase străzi: „Regina Maria” și d. Inginer Caba face deja demersurile necesare. Să vedem pe dl Caba că ce va face. Ne pare bine deci că Consiliul orașului are buna intenție de a realiza infrumșetirea orașului nostru.*

— **Kurzii răsculați contra Sovietelor.** Kurzii s'au răsculat contra Sovietelor, după cum ne informează telegramele sosite. Numeroase ciocniri au avut deja loc până în prezent, kurzii continuând să se scape de jugul sovietic al „raului” bolșevicilor.

— **Editura Anca Cluj primește spre editare piese teatrale populare (drame, comedii, monoloage, dialoge etc.) potrivite pentru diletanți și școlari.** Se plătește 300 lei de coală (16 pag. à 24x16 cm.) Manuscrisele se trimit recomandat la adresa de sus. Să nu cuprindă mai mult de 1—2 coale.

— **Averescanii și-au început Sămbătă congresul la București.** Vineri a avut loc o întrunire a comitetului central, iar Duminecă au continuat discuția asupra pregătirilor necesare în vederea venirii la guvern, deoarece averescanii cred, că în scurt timp, ei vor fi chemați să formeze guvernul după liberali.

— **Suprimarea reducerilor pe cfr.** Ministerul comunicațiilor aduce la cunoștința generală, că pe viitor nu se

mai acordă nici un fel de reducere pe C. F. R. pentru congrese și expoziții etc. Cererile de asemenea natură nici nu se mai iau în considerare. Această dispoziție s'a luat pentru motivul, că C. F. R. cu astfel de reduceri a înregistrat un deficit de 30 milioane.

A v i z.

Se aduce la cunoștința onor. consumatori a orașului Cluj, că din cauza arderei cablului secundar din C. Regele Ferdinand până în Piața Unirei colți Calea Victoriei, în ziua de 14 I. c. nu s'a putut servi curent pe partea dreaptă a acestei străzi. Tot odată rugăm onorați consumatori din această stradă, ca se facă cea mai mare economie până la reparația completă a acestui cablu. Directorul Uzinelor *Inginer Rădă s. s.*

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

Abonament lunar 990.

Cupoane de mâncare.

— **Adunarea Camerei de Comerț, Consiliului de administrație al Camerei de Comerț și industrie din Cluj, în completul său își va ținea ședința ordinară pe luna Noemvrie a. c. în ziua de 25 Noemvrie a. c. (Miercuri) orele 10 în sala de ședințe a palatului Camerei (Calea Victoriei Nr. 51 et. II.)**

În atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut în a doua ediție „Albumul de modele pentru cusături românești” de dna Maior Chodora, profesoară. Broșura este foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești și apreciată din partea M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Ileana.

Această broșură costă 85 Lei plus 5 lei porto.

La Librăria Alex. Anca se primesc abonamente pentru Revista

„TEATRU”

pe un stagiu 200 Lei.

Apare bilunar.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal
Alexandru Anca, Cluj
 Fabrică de clopot. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești.
 Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII”

întocmită din cărțile rituali a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Această carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școalele medii, normale, primare, școale de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii noștri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și infrumșetează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

- Despre rugăciuni. (Învățături).
- Rugăciuni de dimineață.
- Rugăciuni la Măneacă.
- Despre S. Liturghie. (Învățături).
- Rugăciuni la s. Liturghie.
- Urmarea s. Liturghii.
- Rugăciuni la Însărit (vecerne).
- Rugăciuni de seară.
- Despre Taina Pocăinții. (Învățături).
- Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali.
- Despre s. Taină a Cuminecării.
- Învățături despre s. Taină a Cuminecării.
- Meditație despre s. Cuminecătură.
- Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură.
- Rugăciuni ocazionale.
- Cinstitul Paraclis a Pr. V. Maria.
- Canon de mângâiere către Domnul Nostru Isus Hristos.
- Troparele și condacele Învierii.
- Troparele și condacele sărbătorilor.
- Pricesne.
- Troparele morților.
- Colinzi și cântece de stea.
- Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori.
- Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

- Legată în hârtie tare carton buc.** Lei 85.—
  - Legată în pânză fină cu cruce aurită bucată** „140.—
  - Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame** 280 și 350
- În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl. **Alexandru Anca** librar — Cluj. Cu stimă

Preț Curent pentru Ornamente bisericești:
 Odăjdii (Vesminte preoțești) constătoare din:
 1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Măneace, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.
Prapori:
 În diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză (chipul după dorință) are 3—4 tăieturi cu posomant aurii sau argințiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.
 Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.
 La restituirea mustrelor să predau banii